

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca; Türkiye'de maden sahaları başta olmak üzere stratejik üretim alanlarında çalışan yabancı uyruklu işçilerin işe alım süreçlerinin, çalışma izinlerinin, güvenlik soruşturmalarının, taşeron sistemlerinin ve kamu denetim mekanizmalarının araştırılması; son dönemde kamuoyuna yansıyan yabancı işçilere yönelik usulsüz çalışma, sahte belge, kayıt dışılık ve güvenlik zafiyeti iddialarının incelenmesi; benzer risklerin önlenmesine yönelik alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan Akbelen bölgesinde faaliyet gösteren maden sahalarına ilişkin kamuoyuna yansıyan iddialar, ilk bakışta yalnızca belirli bir işletmeye ilişkin münferit bir tartışma gibi görünse de meselenin kapsamı çok daha geniştir. Basına yansıyan bilgilerde, bazı yabancı uyruklu çalışanlara ilişkin güvenlik işlemleri yürütüldüğü, usulsüz evrak ve sahte belge iddialarının bulunduğu, işe alım ve denetim süreçlerinde ciddi eksiklikler yaşandığı ileri sürülmektedir.

Akbelen'de gündeme gelen iddialar, tekil bir olayın ötesinde değerlendirilmesi gereken bir tablo ortaya koymaktadır. Bu durum, Türkiye'nin farklı bölgelerinde bulunan maden sahaları, enerji tesisleri, altyapı projeleri ve stratejik üretim alanlarında benzer uygulamaların mevcut olup olmadığına ilişkin denetim ve güvenlik süreçlerinin bütüncül biçimde incelenmesini gerekli kılmaktadır. Çünkü kamu denetiminin zayıfladığı, taşeron ilişkilerinin karmaşık hale geldiği ve sorumluluk alanlarının belirsizleştiği yapılarda ortaya çıkan sorunlar yalnızca çalışma hayatını değil; kamu güvenliğini, toplumsal güveni ve devletin denetim kapasitesini de doğrudan etkilemektedir.

Son yıllarda özellikle büyük ölçekli üretim alanlarında kayıt dışı istihdam, usulsüz çalışma izinleri, taşeron sistemleri ve denetim eksikliklerine ilişkin çok sayıda iddia kamuoyuna yansımaktadır. Bu durum, yalnızca iş hukuku açısından değil; kamu düzeni, güvenlik ve idarenin gözetim yükümlülüğü açısından da değerlendirilmesi gereken bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Bu kapsamda Muğla'dan başlayarak Türkiye genelinde stratejik üretim alanlarında istihdam edilen yabancı uyruklu işçilerin çalışma ve denetim süreçlerinin araştırılması, işe alım mekanizmalarının, taşeron ilişkilerinin, yabancı uyruklu işçi politikalarının ve kamu denetim sistemlerinin bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması büyük önem taşımaktadır.

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de son yıllarda çalışma hayatının yapısı önemli ölçüde değişmiş; özellikle büyük ölçekli üretim alanlarında çok katmanlı taşeron sistemleri, geçici istihdam modelleri ve farklı çalışma biçimleri yaygınlaşmıştır.

Kamuoyuna yansıyan bazı olaylar, işe alım süreçlerinde yeterli inceleme yapılmadığı, yabancı uyruklu işçilerin çalışma izinlerinin ve kimlik bilgilerinin sağlıklı biçimde denetlenmediği, taşeron yapılar nedeniyle sorumluluk alanlarının belirsizleştiği yönünde ciddi tartışmalar yaratmaktadır. Özellikle stratejik önem taşıyan maden ve enerji alanlarında bu tür iddiaların ortaya çıkması, konunun yalnızca iş hukuku çerçevesinde ele alınamayacağını göstermektedir.

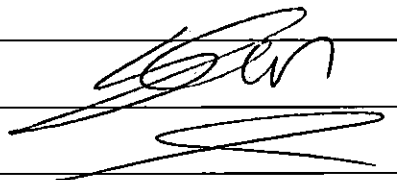
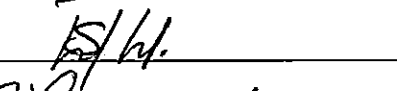
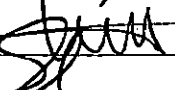
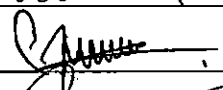
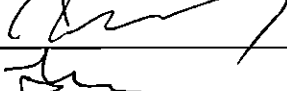
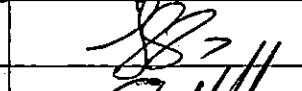
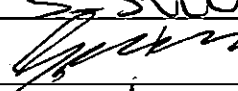
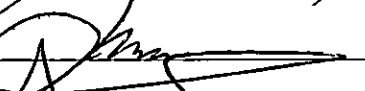
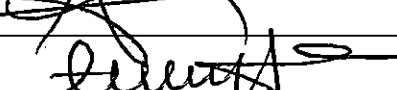
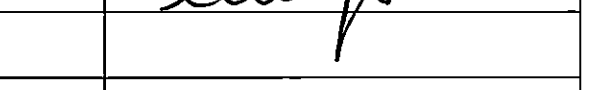
Muğla’nın Milas ilçesinde bulunan Akbelen bölgesindeki madene ilişkin iddialar da bu çerçevede değerlendirilmelidir. Yıllardır çevre, yaşam alanları ve doğal kaynaklar üzerinden süren tartışmaların yanına bugün güvenlik ve denetim boyutunun eklenmiş olması dikkat çekicidir. Eğer iddialar doğruysa, ortada münferit bir ihmalden çok; işe alım süreçlerinden güvenlik soruşturmalarına, taşeron sisteminden kamu gözetimine kadar uzanan zincirleme bir denetim zafiyeti bulunmaktadır.

Öte yandan benzer iddiaların farklı sektörlerde ve farklı illerde de zaman zaman gündeme gelmesi, konunun yalnızca bir bölgeyle sınırlı değerlendirilmesini yetersiz hale getirmektedir. Devletin denetim kapasitesinin güçlendirilmesi, stratejik alanlarda çalışan yabancı uyruklulara ilişkin süreçlerin şeffaflaştırılması ve kamu güvenliği bakımından risk alanlarının ortaya çıkarılması büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle Muğla’dan başlayarak Türkiye genelinde stratejik üretim alanlarındaki yabancı uyruklu işçilerin istihdam ve denetim süreçlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması, mevcut eksikliklerin tespit edilmesi ve gerekli düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

120 Sayılı Meclis Aras

Sücut Çığgılar	İstanbul Mu	
Mahmut Tanul	Samsun Mu	
A. Sibel Yarıkoğlu	İstanbul	E/h.
Barış Güneş	Adana	R/h.
Sezen Tanrı	Siy. Mu	S/h.
120 Sayılı Meclis	Sivas Mu	
FERİT ARPAÇI	DENİZLİ Mu.	
Karhan Aka	Bursa	K/h.
Nail GİLER	Kocaeli	M/h.
İsmail Özale	İzmir Mu.	İsmail
Coşkun ÖZCAN	Muğla	
Nemik TAN	İstanbul	
Hikmet Yalın Harici	İsparta	
Hasan Öztürk	Bursa	
Ökkeş ÖZGEN	İzmir	
Cumhur Uzun	Muğla	
Sibel Sürer	Tekir	S. Sürer
Tolun ÖZCAN	DÜZCE	
Seyit TORUN	ORDU	
Ayhan BARUT	Adana	
A. Turan ÖZKAN	İzmir	